

İlgili Kanun / Madde
818S.BK/41

SAKARYA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

Esas No: 2006/165
Karar No: 2006/285
Tarihi: 17.05.2006

● İŞE İADE TAZMİNATINDAN GELİR VERGİSİ KESİLMESİNİN GEREKMESİ

ÖZETİ: Görüldüğü üzere söz konusu tazminat haksız yere iş akdinin feshedilen davacıya İş Kanunu uyarınca yapılan bir ödeme olup, yukarıda belirtilen Gelir Vergisi Kanununun 25. maddesinde kıdem tazminatının 24 aylığını aşmayan kısmı vergiden istisna edilmiş olup, kanun koyucunun maddesinin İş Kanunu uyarınca işçiye ödenen diğer tazminatların gelir vergisine tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim Danıştay 4. Dairesinin 26.01.1993 gün ve E:1992/849,K: 1993/344 sayılı kararında İş akdinin 1475 sayılı İş Kanununun 13. maddesindeki bildirim sürelerine uyulmasının feshi sonu işçiye yapılan ödemenin vergiye tabi olduğuna karar verilmiştir. Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulunun 14.01 .1994 gün ve E: 1993/143,K: 1 994/1 sayılı kararı da bu doğrultudadır.

İSTEMİN ÖZETİ: Davacının İş Mahkemesi kararıyla kendisine ödenen tazminattan kesilen 2.300,00 YTL. gelir stopaj vergisinin red ve iadesi istemiyle açılan davada; ücret ve farklı ad altında ödenip ücret niteliği taşıyan ödemelerinin de tevkifata tabi olduğu belirtilmiş olup, dava konusu kesintinin ait olduğu tazminatın ilgili bulunduğu İş Mahkemesi kararında davacı lehine 4 aylık brüt maaşı tutarında ödemeye hükmedildiği. bunun yar...nında 8 aylık tazminatın davacının işe başlatılması halinde ödenmesi gereken cezai şart olarak konulduğu görülmekte olduğu, bu nedenle 4 aylık brüt maaş tutarındaki ödemenin ücret niteliğinde olduğu ancak 8 aylık brüt maaş tutarındaki ödemenin cezai şart niteliğinde öngörülmüş tazminat olduğu ve bu ödemenin 193 sayılı Yasanın 61. maddesinde tanımlanan ücret niteliği taşıdığına açık olduğu, bu durumda ücret

niteliği taşımayan tazminat ödemesinden gelir vergisi stopaj yapılamayacağından hukuka aykırı olarak kesilmiş verginin davacıya ret ve iadesi gerektiği gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu 2,300.00 YTL.gelir stopaj vergisinin davacıya ret ve iadesine karar veren Kocaeli Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 27.12.2005 tarih ve E:2005/621, K.20051784 sayılı kararının; i 93 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2;. maddesinde hangi tazminat ve yardımların vergiden müstesna olacağını belirtmiş olup davacının işe başlatılmaması nedeniyle ödenen tazminatları kapsamadığından bu ödemelerden yapılan gelir vergisi tevkifatının hukuka uygun olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmiştir.

SAVUMANIN ÖZETİ: Savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Sakarya Bölge İdare Mahkemesince dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Uyuşmazlık, Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği emrinde sözleşmeli personel olarak çalışmakta olan davacının iş akdinin tek taraflı olarak fesh edilmesi üzerine, Adli Yargı karar ile feshin geçersizliğine ve davacıya işe başlatılmaması halinde davacıya 4 aylık ücretin tazminat olarak, 4 aya kadar ücret ve haklarının davalıdan tahsiline karar verilmesi üzerine davacıya ödenen tutar üzerinden kesilen gelir vergisinin iadesi isteminden kaynaklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun i maddesinde Gelir Vergisine tabi olmak üzere konusu gösterilen gelir gerçek kişinin bir takvim yılında elde ettiği kazanç ve iratların safı tutarı olduğu 3.maddesinde gelir unsurları arasında gösterilen ücretleri vergilendirilmesi hususu da 61. ve devamı maddelerinde sayılmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun 21.maddesinin ilk fıkrasında "İşverence geçerli bir sebep gösterilmediği mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde işveren işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise işçiye en az dört aylık ve en fazla sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur." hükmü getirilmiştir.

Davacının iş akdinin haksız yere feshedilmesi üzerine görevine iadesi istemiyle açtığı davada Mahkemece feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar vermiş olup, işveren süresinde işe başlatılmaması halinde tazminat tutarının sekiz aylık olarak belirlediği, davacının da süresinde işe başlatılmaması nedeniyle sekiz aylık ücret tutarında tazminat davacıya ödenmiştir.

Görüldüğü üzere söz konusu tazminat haksız yere iş akdinin feshedilen davacıya İş Kanunu uyarınca yapılan bir ödeme olup,yukarıda belirtilen Gelir Vergisi Kanununun 25.maddesinde kıdem tazminatının 24 aylığını aşmayan kısmı vergiden istisna edilmiş olup, kanun koyucunun maddesinin İş Kanunu uyarınca işçiye ödenen diğer tazminatların gelir vergisine tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim Danıştay 4.Dairesinin 26.01.1993 gün ve E: 1992/849,K: 1993/344 sayılı

Yargıtay Kararları

kararında İş akdinin 1475 sayılı İş Kanununun 13. maddesindeki bildirim sürelerine uyulmasının feshi sonu işçiye yapılan ödemenin vergiye tabi olduğuna karar verilmiştir. Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulunun 14.01 .1994 gün ve E: 1993/143,K: 1 994/1 sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Bu durumda davanın reddi gerekirken dava konusu tarhiyatı kaldıran mahkeme kararının hukuka uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin itirazının kabulüne, itiraza konu Kocaeli Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 27.12.2005 gün ve E:2005/621, K:20051784 sayılı kararının bozulmasına, davanın reddine, dava konusu tarhiyatın onanmasına, dava aşamasında davacı tarafından yapılan 34,70 YTL. yargılama giderlerinin davacı üzerine bırakılmasına, itiraz aşamasında davalı idarece yapılan ve aşağıda dökümü gösterilen 10,50 YTL. yargılama giderinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 17.05.2006 günü oybirliği ile karar verildi.